

Pa mūža gadu kapnēm

Oregonas latviešu biedrības un latviešu bērnu fonda valdes priekšsēdis un Z. Lazdas piem. fonda kasiēris Juris Krīgens 24. dec. atskatījās uz 60 mūža gadiem. Viņš dzimis Rucavas pag. lauksaimnieku ģimenē, vidusskolu apmeklēja Liepājā un beidzis Latvijas universitāti ar farmācijas maģistra gradu. Savā profesijā darbojies pats savā aptiekā Rucavā, bijis Liepājas kopējās slimnīcas kases aptiekas pārvaldnieks un, pirms izceļošanas no Latvijas, Farmācijas pārvaldes IV ārstniecības līdzekļu lieltirgotavas vadītājs Liepājā, tai pašā laikā izpildīdams arī Farmācijas pārvaldes pilnvarotā pienākumus Liepājas un Aizputes apriņķī.

Sabiedriskā darbinieka gaitas J. Krīgens sācis Liepājas latviešu jauniešu biedrībā, pēc tam, pārceļoties no Liepājas uz Bārtu, pēc tam uz Rucavu, iesaistījies pagasta pašvaldības un draudzes pārvaldes darbā. Kādu laiku bijis arī Rucavas draudzes ērģelnieks. Saimnieciskā laukā ļoti aktīvi piedalījies Rucavas kooperatīva „Pašpalīdzība” un Liepājas patērētāju biedrības „Centība” pārvaldē.

Mūzika J. Krīgenam bijusi sirdslieta jau no agras bērnības. Tēva mājā notiek kora mēģinājumi, kas attīsta ne tikai labu dzirdi, bet arī mūzikālo gaumi. Notis pazīt un harmoniju spēlēt iemācījies patstāvīgi, bet Bārtas pamatskolā mācījies arī ērģeļu spēli pie draudzes ērģelnieka Bergmaņa tēva. Vēlāk mūzikālo izglītību ieguvis pašmācības ceļā. Apmeties uz dzīvi Rucavā, ievēlēts par Rucavas mūzikas un dziedāšanas biedrības priekšnieku un kora vadoni. Šis koris piedalījies visos pēdējos Latvijas brīvības 12 gadu rīkotos vispārējos un Lejas Kurzemes novadu dziesmu svētkos, koncertēdams arī Lietuvā. Par pareiziem tautas tērpiem koris iegūst īpašumā valsts prezidenta A. Kvieša balvu — latvju kokli. Koris saņēmis godalgu arī dziesmu karā Liepājas novada dziesmu svētkos. Pie biedrības pastāvēja arī diezgan papravs tauru orķestris.

Nodibinoties Lejaskurzemes lauku diriģentu biedrībai, Krīgens ievēlēts par šīs biedrības priekšnieku. Biedrības rīkoto novadu svētkos vairākkārtīgi izvēlēts par svētku virsdiriģentu. Kad Lejaskurzemes lauku diriģentu biedrība apvienojas ar Kurzemes diriģentu biedrību, arī šīs organizācijas vadība tiek uzticēta Krīgenam. Viņš darbojas arī Liepājas filharmonijā kā valdes priekšsēdis.

Emigrācijas laikā Vācijā dzīvojis Ravensburgas tuvumā. Ierodoties franču okupācijas armijai un dibinoties latviešu pārstāvībai, radās vajadzība arī pēc sava kora. Dziedātāji gan bija, bet nebija nošu. Palīgā nāca diriģenta pieredze un atmiņa: pēc atmiņas tika rekonstruētas 18 dziesmas, starp tām J. Zāliša „Ceļš uz dzimteni”, Vitola „Gaismas pils”, Jurjānu Andreja kantāte „Tēvijai”, kuru uzveda 1945. g. 18. novembrī. Koris un T. Keniņa nodibinātā teātra grupa daudz palīdzēja latviešu prestiža celšanā un labu attiecību uzturēšanā ar franču okupācijas kara spēku. — Vienu mācības gadu Krīgens Vācijā darbojies par dziedāšanas skolotāju arī Augsburgas Ausekļa ģimnazijā un Haunštetenes pamatskolā.

Ierodoties Savienotās Valstīs un apmezdamies uz dzīvi Oregonā, J. Krīgens iesaistījies sabiedriskā darbā un tagad darbojas kā Oregonas latviešu biedrības un latviešu bērnu fonda valdes priekšsēdis un Zinaidas Lazdas piemējas fonda kasiēris. V.K.

klasisks. Ilgus gadus pastāvēja tradīcija atvadīties no Vecā gada ar Šūberta Nepabeigto, un tā likās brīdim vispiemērotākā kompozīcija, jo kur ir tas cilvēks, kas, saņemdam Jauno gadu, varētu teikt, ka viņš visu pabeidzis, kas iepriekšējā gadā bija darāms? Diemžēl, Mocarts, jubilēdams visu aizpagājušo gadu, padzina Šūbertu no pienākumiem gadu mījas ceremoniālā. Pagājušajā gadā savukārt Mocartu atstūma malā Haidns, bet šogad notiks Šūberta atgriešanās, kaut arī ne vairs ar Nepabeigto, bet ar a-molla kvartetu.

Mūzika beidzas. Strauji mirst pēdējās minūtes un sekundes. Un tad radio uztvērējs sāk drebēt no Zviedrijas zvanu mēlēm. Zvana tiešām visa Zviedrija, visi tās dievnami no Laplandes līdz Malmei, no Norveģijas robežas līdz Gotlandei, un radiofons tiešā pārraidē pieslēdzas te Upsalai, te Lundai, te Vesterosai, te Stokholmai, te Vizbijai. Zvanu dimdoņas fonā kāds no zviedru galvenajiem aktieriem skandē romantiska patosa piesātinātu odu — „Skaniet, zvani, skaniet, mūžīgie...”, un tad radiofona direktors pavisam vienkāršā teikumā paziņo jauno gada skaitli.

Zviedrijas zvani vēl turpina dimdēt — no Laplandes līdz Malmei, no Retvikas līdz Vizbijai Gotlandē. Šnāc un sprakšķ raķetes, gan uzziedēdamas, gan saplakdamas kā neveiksmīgs šāviens uz mēnesi. Mēs esam savu ceremoniju veikuši, un nu gribas atraut logu un saukt pilnā balsī: „Skaniet, zvani, skaniet, mūžīgie, laidiet savas balsis pāri Baltijas jūrai pa to

ķinājusi, un atnēc tikai gaidīt 1959. g. februāri un jūniņu, kad atkal viņam pareģotas kritiskas dienas.

Vācijas apvienošanas jautājuma ielešana jaunā stadijā arī atzīmēta 1958. gada pareģojumos un šajā ziņā tie bijuši trāpīgi, norādot, ka šis jautājums būs aktuāls arī 1959. gadā. Bet uz lielākām pārmaiņām Pad. Savienībā, kā to vairākkārt pasvīturojis latviešu astrologs Arnolds, jāgaida līdz 1960. gadam, kad pēc šķietamās stabilitātes pādomju blokā, ar augustu var sākties dziļas pārveertības, kas ilgtu līdz pat 1962. gadam.

Arnolds pareģoja arī Francijas satversmes reformu un to, ka 1958. gada otrā pusē Francijas prezidentu Koti nomainīs cita persona. Šajā ziņā viņš izcēlies starp citiem nefranču pareģotājiem un apliecinājis savas spējas.

LIELĀ IZVĒLĒ Dimanti, pulksteņi un zeltlietas

HANS GASTRICH VĀCU PULKSTENTAISITĀJS UN JUVELIERS

200 E. 86th St., New York.
Tel. REgent 4-7797.

J. Krīgens (pa kreisi) nodod jaunievēlētajam Oregonas gubernātoram Markam Hatfildam grāmatu par Latviju. Foto: McEwan.